

NVO Green home: Neophodan javni dijalog o drugom bloku termoelektrane u Pljevljima

Imajući u vidu da je Nacrtom strategije razvoja energetike Crne Gore do 2030. godine predviđena realizacija Projekta izgradnje drugog bloka TE Pljevlja, nevladina organizacija Green Home je dostavila relevantnim institucijama nekoliko analiza koje se bave procjenom posljedica koje bi izgradnja takvog objekta imala na zdravlje ljudi i životnu sredinu, kao i ekonomsku analizu koja želi da ukaže na postojanje interesantnih alternativnih mogućnosti izbora energetskih tehnologija, kao i korišćenja prostora i prirodnih resursa.

- Ove studije i analize nemaju namjenu da zamijene rigoroznu uporednu analizu različitih tehnoloških opcija kao ni analizu dugogodišnjih i budućih uticaja na zdravlje i životnu srednu. Međutim, imajući u vidu da do sada po naučnoj metodologiji nije urađena ni retrospektivna, niti prospektivna studija o uticaju zagađenja kako i postojećeg tako ni iz planirane termoelektrane u Pljevljima na zdravlje ljudi, kao ni da uporedna analiza različitih opcija za sada nije dostupna u javnom domenu gdje se može naći samo jedan set opcija koje se temelje na eksploataciji i spaljivanju lignita, smatrali smo da bi bilo u javnom interesu da kroz naše analize obradimo i ta pitanja, navodi se u saopštenju NVO Green home, dostavljenom Portalu Analitika.

Iz ove NVO navode da ekonomska studija Razvoj Energetskog Komplexa Pljevalja pripremljena u saradnji sa European Climate Foundation i relevantnim ekspertima iz ove oblasti analizira zatečeno stanje u prostoru Pljevalja koji uključuje sve elemente (teritoriju, rashladnu vodu, kopove uglja, prostore za odlaganje jalovine i pepela, transportne puteve, i drugo) potrebne za proizvodnju električne energije u industrijskim razmjerama i poziva da se razmotre alternativne mogućnosti upotrebe energetskih i prostornih resursa u cilju proizvodnje električne energije na ovom prostoru.

- Ova studija pruža jedan drugačiji koncept proizvodnje električne energije u Pljevljima i nudi alternativni razvojni koncept baziran na čistijim tehnologijama i objektima koji mogu da služe razvoju Crne Gore tokom narednih decenija u skladu sa novim energetskim i klimatskim politikama i obavezama. Studija upozorava da će postojeć objekat TE Pljevlja i pripadajući Rudnik uglja biti izloženi međunarodnoj konkurenciji otvaranjem tržišta električne energije, dok novi blok TE Pljevlja sa korišćenjem lignita kao osnovnog goriva vjerovatno ne bi bio konkurentan na budućem energetskom tržištu, ističe se u saopštenju.

Prema njihovim riječima, analize su potvrdile zabrinjavajuće loše stanje u Pljevljima, neophodnost hitne i neodložne rekonstrukcije i sanacije postojećeg bloka kao i dodatnu povećanu opreznost prilikom donošenja odluke o izgradnji drugog bloka.

- U saradnju sa međunarodnom organizacijom Greenpeace koja je sa Univerzitetom iz Štutgarta razvila softverski model za procjene uticaja termoelektrana na zdravlje ljudi urađeno je modeliranje u cilju dobijanja prediktivnih podataka o uticaju novog bloka na zdravlje. Na osnovu takvog modela dobijeni su podaci koji pokazuju da bi u slučaju realizacije drugog bloka TE Pljevlja po tehničkim parametrima zadatim od strane Vlade Crne Gore i predviđenim emisijama gasova, novi blok mogao izazvati do 16 prijevremenih smrti godišnje, odnosno za 40 godina rada novog bloka termoelektrane u Pljevljima taj broj iznosi 622 prijevremene smrti, napominju iz Green home-a.

Na osnovu modela procijenjeni su i ekonomski troškovi realizacije ovoga projekta koji uključuju socijalne troškove, troškove liječenja i zaštite životne sredine, i u ovom slučaju oni iznose 75 miliona eura godišnje odnosno 2500 miliona eura za 40 godina rada termoelektrane.

- Ovakvi zabrinjavajući podaci su jasan znak da Vlada Crne Gore i resorno Ministarstvo Ekonomije mora učiniti napor i dodatno razmotriti svoju čvrstu riješenost da se novi blok TE Pljevlja gradi. Posebno imajući u vidu da brojna dokumenta i druge sektorske strategije upozoravaju da novi blok povećava emisije gasova staklene baste i našu zemlju ozbiljno udaljava od klimatske politike i ciljeva EU. U tom smislu, obaveza Ministarstva ekonomije je da već sada učini javnim sve podatke vezane za TE Pljevlja i otvori ozbiljan javni dijalog na svim nivoima o posljedicama planirane izgradnje novog bloka TE Pljevlja na zdravlje i životnu sredinu, kao i na ekonomiju i konkurentnost Crne Gore na međunarodnom tržištu, zaključuju u saopštenju.